БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Институт по балканистика с Център по тракология
"Проф. А. Фол"
Вх. № 143 НО-05-05/ 02.10.2025 г.

ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА С ЦЕНТЪР ПО ТРАКОЛОГИЯ

„ПРОФ. АЛЕКСАНДЪР ФОЛ“

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.н. Иля Симеонов Прокопов – Регионален исторически музей „Акад. Йордан Иванов”, Кюстендил. Определен за член на Научното жури със Заповед № 38 РД-16/16.06.2025 г. на Директора на Института за балканистика с център по тракология „Проф. Александър Фол” на научните трудове на д-р Георги Господинов Ковачев по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.2. История и археология (Антична археология) за нуждите на Регионален исторически музей - Сливен, обявен в ДВ бр. 39/13.05.2025 г.

Д-р Георги Господинов Ковачев е изследовател с ясен профил и дългогодишна практика в областта на историята, археологията и историята на изкуството. Завършил с магистърска степен Исторически факултет на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ през 1987-1992 г. Уредник в Регионален исторически музей Сливен в периода 1990 – 1998 г. Докторант в същия университет от 1997 до 2000 г., където през 2001 г. получава образователна и научна степен „Доктор“. Живее в САЩ и в периода 2001 – 2005 г. учи в College of Charleston. Department of Arts. От 2009 до 2012 г. е преподавател в Battery Creek High School, 1 Blue Dolphin Dr., Beaufort - САЩ. Продължава дейността си като преподавател по антропология в Trident Technical College, North Charleston – САЩ в периода от 2015 до 2024 г. През 2024 г. отново е назначен като уредник в РИМ Сливен.

За успешната му работа и реализация голямо значение има позицията му в Регионален исторически музей Сливен, където ежедневно съчетава практическите действия с теоретичните изследвания. В своята дейност той е на терен сред предметите в музейните фондове и експонатите. Опитът натрупан като преподавател в САЩ също оказва сериозно влияние за неговото израстване в науката.

Общият брой на предоставените за рецензии и становища трудове е ..., от които: Монографии 2 бр.; Студия 1 бр. (3.II.3.); Публикации 16 бр., (III. 4, 5, 6, 7,

8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18). с резюмета на български и английски език. Всички предложени за рецензия трудове са публикувани.

Хабилитационният труд на д-р Георги Господинов Ковачев "Антични хибридни териоморфни същества от Югоизточна България" Ковачев прес ООД, 204 с. ISBN: ISBN: 978-619- 257-068-2. (I.1.) разглежда паметниците на антични хибридни териоморфни същества. Хабилитационният труд е с обем 203 страници със съдържание: Въведение; ГЛАВА ПЪРВА Хипалектрион; ГЛАВА ВТОРА Грифон; ГЛАВА ТРЕТА Пардалокамп; ГЛАВА ЧЕТВЪРТА Хипокамп; ГЛАВА ПЕТА Цербер; ГЛАВА ШЕСТА Пегас; Заключение; Списък на използвани извори, литература и електронни издания; Списък на илюстрациите и илюстрации. Използваната богата литература съдържа няколкостотин заглавия на български и предимно на конгресни езици. Още във въведението Г. Ковачев дефинира целите и задачите си, а също и методите на научно дирене.

Териториалният обхват на изследването е Югоизточна България. Хронологически обхваща целия античен период. Изследваните обекти са открити при редовни археологически проучвания, както и постъпили в музейните фондове от същата територия. Авторът използва комбиниран интердисциплинарен подход. Разглежда находката в нейния археологически контекст, проследява процедурите след провеждане на археологическото проучване, документирането, консервационните и реставрационни дейности, артибутиране на изследваните обекти и изготвя исторически, иконографски, а също и анализ в областта на историята на изкуството. Методиката на работа изисква специален ракурс на работа – използване на гледната точка и позиция на онези, които са поставили културнта ценност в позицията, в която е намерена. В труда са разгледани митични хибридни същества изобразени върху предмети. Авторът анализира функциите на териоморфните същества, връзката с вложената символика и ритуалната им и утилитарна употреба. Изводите на автора насочват към посланието, което е вложено в изображенията на териоморфните същества. Това е демонстрацията на сила и и способността им да предоствят защита на притежателите си. Това е естествен панел от цялостната антична космогогония и представата на древните хора за порядъка във вселената. Авторът вижда тези представи в изградените митологични връзки между хората и боговете във физическия и духовния свят под формата на

метафори, церемонии и практики. Материален елемент, от които са шестте анализирани предмета на дверното изкуство. Изследването има редица приноси: осветява един сегмент от античното изкуство и култура на местното население от територията на днешна Югоизточна България изразени в разглежданите паметници; разширява обхвата върху изучаването на обичайната практика и вярванията на траките; създава предпоставки за последващи проучвания на териоморфните същества и значението им за хората в античния свят и в частност за местното население. Г. Ковачев изследва промените и адаптациите на образите на териоморфните същества за солиден период и регистрира влиянието им върху другите видове изкуства, изобразяването им при предмети и монети. Изводите отразяващи влиянията и връзките на тракийската аристокрация и население с Македония и Персия, както и с градовете в Мала Азия, са важни и приносни.

Монографията Българските земи между Източна Стара планина и Странджа през XII-XIV век (историко-археологическо изследване). Велико Търново: Фабер, 2002, 196 с. ISBN: 954-775-085-2. (I.2.) не е обект на настоящото становище.

За рецензия е предложена студия в научно списание (3.II.3.): Kovachev, Georgi (1997). Ancient Cults in the Sliven Area in the 2nd -3rd Century. - Bulgarian Historical Review (BHR), No. 4, pp. 111-133. ISSN – 0204-8906. Посветена на култовите паметници с района на гр. Сливен. Те са отражение на религията на местното население през римската епоха I-IV в. Това са оброчни плочки и статуи посветени най-вече на Тракийския конник, но също и на Аполон-конник, Зевс, Хера, Дионис, Херакъл, Асклепий, Хигия, трите нимфи . Авторът анализира появата и разцвета на култа, чийто апогей е през втората половина на II и до края на III в. Изводите са изградени на сериозни аргументи получени от анализ на археологическите находки и тяхната локализация. Студията въвежда в научно обръщение множество археологически паметници анализирани в техния контекст, което е принос за науката.

Предложените статии в научни сборници и списания са 15 (III. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18). Всички те са авторски само на Г. Ковачев. Посветени са изцяло на заявеното поле на научен интерес на автора. В тях се

разглежда избраната тематика, като с всяка нова публикация Г. Ковачев надгражда с нови материали и заключения. Всички тези публикации допълват картата с проучени култови археологически паметници от региона на Югоизточна България. Предоставянето не само на нов емпиричен материал, но също и придружен с аргументирани изводи е ценен принос за българската археология, историята на изкуството и историческата наука.

Справката за цитиранията на трудовете на д-р Георги Ковачев показват, че са добре познати и необходими на другите изследователи. Забележки по същество нямам.

Трудовете предложени за рецензии и становища са лично дело на д-р Георги Ковачев. Те отразяват неговите проучвания като музеен уредник и изследовател. Неговото творчество може да се проследи в хронологически план. Може да се констатира систематичност и постоянство на тематиката, създаване и надграждане на собствена научната продукция. Авторът д-р Георги Ковачев отлично познава обектите на своите изследвания, източниците на информация и заглавията на други автори работили по темата.

Д-р Георги Господинов Ковачев покрива минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент".

Заключение:

Като се запознах подробно с приложената документация по конкурса, публикациите и научната дейност ще гласувам убедено и положително с „Да", на д-р Георги Господинов Ковачев заслужено да бъде присъдена академичната длъжност "доцент" в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.2. История и археология.

София

02.10. 2025 г Подпис